

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, declarate de procurorul în Procuratura circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, de avocata Olga Ciobanu și inculpatul

*Cociug Dumitru XXX, născut la
XX XXXXX XXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-
nul XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 18.08.2017 – 25.09.2017,
instanța de apel: 09.11.2017 – 18.01.2018,
instanța de recurs: 27.03.2018 – 22.05.2018.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 25 septembrie 2017, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Cociug Dumitru a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal la 2 ani și 7 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani și în baza art. 266 Cod penal la 6 luni închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 26.989 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 08 mai 2017, aproximativ ora 17.30, inculpatul Cociug D., aflându-se pe teritoriul magazinului „Consum COOP” din s. Cruglic, r-nul Criuleni, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, confirmată prin procesul-verbal privind testarea alcoolscoptică din 08.05.2017 și tichetul Drager 8510 RO din 08.05.2017, prin care se atestă existența concentrației vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,00 mg/l, manifestând imprudență, adică dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, prevăzând urmările ei prejudiciabile, dar considerând în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, acționând contrar art. 14 lit. a) al Regulamentului circulației rutiere, care prevede că conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, a urcat la volanul automobilului „Opel Omega”, n.î. XXXXX, și deplasându-se pe traseul Criuleni - Hârtopul-Mare - Orhei, încălcând prevederile art. 45 alin. (1) lit. a), b) și d) al Regulamentului circulației rutiere, conform cărui conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră, intrând în intersecția cu sens giratoriu, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului, intrând parțial pe trotuarul din partea dreaptă a direcției de deplasare și care se mărginește cu carosabilul, a tamponat pietonul Mînza V., care se deplasa regulamentar pe trotuar, după care automobilul „Opel Omega”, n.î. XXXXX, a fost proiectat într-un pilon de electricitate.

În urma impactului, pietonului Mînza V. i-au fost cauzate leziuni corporale grave, urmare a cărui fapt a survenit decesul acestuia.

Tot el, la 08 mai 2017, imediat după comiterea accidentului rutier care s-a produs pe traseul Criuleni - Hârtopul-Mare - Orhei, soldat cu decesul lui Mînza V., fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, confirmată prin procesul-verbal privind testarea alcoolscoptică din 08.05.2017 și tichetul Drager 8510 RO din 08.05.2017, prin care se atestă existența concentrației vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,00 mg/l, urmărind scopul eschivării de la răspundere și pedeapsă penală, contrar pct. 12 alin. (1) lit. g) al Regulamentului circulației rutiere, care prevede că conducătorul de vehicul implicat într-un accident rutier este obligat să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de poliție, a părăsit locul accidentului rutier.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut integral vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, că aceste probe dovedesc vinovăția lui și i-a încadrat acțiunile pe art. 264 alin. (4) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate și în baza art. 266 Cod penal, ca părăsirea locului accidentului rutier de către o persoană

care conduce mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației rutiere, soldate cu decesul unei persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă din imprudență, se caracterizează pozitiv și are la întreținere doi copii minori, că față de el nu au fost înaintate careva pretenții materiale și morale, de prezența circumstanțelor atenuante - recunoașterea vinei, căința sinceră și acordarea benevolă a ajutorului material succesorului victimei, în calitate de circumstanță agravantă fiind reținută săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate alcoolică.

Astfel, în circumstanțele constatate, instanța va opera coborârea la limita minimă a pedepsei, concomitent considerând oportună stabilirea pedepsei prevăzute la art. 264 alin. (4) și art. 266 Cod penal, urmând a fi determinată din limita de 4 ani închisoare și 1 an închisoare, cu reducerea pedepsei cu 1/3 conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, apreciind ca fiind adecvată, rațională și echitabilă stabilirea unei pedepse inculpatului sub formă de închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei.

Totodată, prin ordonanțele organului de urmărire penală a fost dispusă, în conformitate cu art. 143 Cod de procedură penală, efectuarea expertizelor medicale, iar potrivit art. 229 Cod de procedură penală, urmează a fi încasate din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 26.898 lei.

3. Procurorul în Procuratura raionului Criuleni, Ivan Rapeșco, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani și în baza art. 266 Cod penal la 1 an închisoare. În temeiul art. 84 alin. (1), (4) Cod penal, a-i stabili pedeapsă definitivă de 6 ani închisoare, cu executare.

Apelantul a invocat că la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond a încălcat criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, potrivit cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Or, pedeapsa prea blândă aplicată inculpatului nu va atinge scopurile legii penale, în circumstanțele date fiind imposibilă corectarea acestuia, existând riscul comiterii de către ultimul a unor noi infracțiuni în timpul ispășirii pedepsei stabilite, fiind constatat și faptul că infracțiunea a fost comisă în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Totodată, instanța de fond neîntemeiat i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, fiind ignorat faptul că acesta anterior a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal la amendă, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace

de transport pe un termen de 3 ani, însă nu și-a făcut concluziile necesare, circumstanță care urmează a fi apreciată ca agravantă, iar pedeapsa sub formă de închisoare cu executare va atinge scopul legii penale de reeducare a condamnatului.

3. A declarat apel și succesorul părții vătămate, Danuța Rodica, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (4), 266, 84 Cod penal la 5 ani închisoare, cu executare.

Apelanta a indicat că instanța de fond a apreciat eronat circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului.

Or, inculpatul a făcut declarații ce nu corespund adevărului. Astfel, în sentință este indicat că acesta a declarat că s-a reîntors la locul accidentului împreună cu soția sa. Însă potrivit procesului-verbal de audiere a colaboratorului organului afacerilor interne, Fîrfa F., inculpatul a fost preluat de la domiciliu, fiind în stare de ebrietate.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a ignorat faptul că inculpatul repetat a săvârșit o infracțiune din imprudență și nu s-a căit sincer de cele comise, că acesta și cu soția sa au solicitat restituirea sumei achitate succesoriului părții vătămate în cazul în care ultima nu va cere să fie aplicată inculpatului o pedeapsă mai blândă, că acesta a recunoscut vina însă a dat declarații mincinoase, fiind omise circumstanțele care agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, că succesorul legal al părții vătămate a cerut stabilirea pedepsei sub formă de închisoare, în calitate de circumstanțe agravante urmând a fi reținute: săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, provocarea prin infracțiune a unor urmări grave, săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate.

Astfel, în prezența circumstanțelor constatate, instanța de fond nemotivat și ilegal a aplicat față de inculpat prevederile art. 90 Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, apelurile au fost admise, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Cociug Dumitru i-a fost stabilită pedeapsă în baza art. 264 alin. (1) Cod penal de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani și în baza art. 266 Cod penal de 6 luni închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 3 ani și 3 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv de la 09.05.2017 până la 25.09.2017.

Cererea procurorului de încasare din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 26.898 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond i-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, stabilindu-i pedeapsa cu închisoare sub limita minimă permisă de lege.

Or, sancțiunea art. 264 alin. (4) Cod penal prevede pedeapsa cu închisoare de la 4 la 8 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani.

Potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Astfel, aplicând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și reducând cu o treime limitele de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, se stabilesc noi limite ale pedepsei cu închisoarea de la 2 ani 8 luni până la 5 ani 4 luni închisoare. Prin urmare, este corectă afirmația acuzării că instanța de fond a stabilit inculpatului o pedeapsă sub limita legală or, acestuia urma să-i fie aplicată o pedeapsă de cel puțin 2 ani 8 luni închisoare, iar pedeapsa numită de instanța de fond de 2 ani 7 luni închisoare nu se încadrează în limitele legale stabilite de dispoziția art. 264 alin. (4) Cod penal, coroborată cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind aplicată o pedeapsă eronată, mai mică decât cea prevăzută de legea penală.

Instanța de fond a admis erori de drept prevăzute la art. 61, 75 alin. (1), 264 alin. (4) Cod penal și 364¹, 389 alin. (4), 394 alin. (2) Cod de procedură penală, astfel că motivele invocate în apelurile acuzării sunt întemeiate, inculpatului urmând a-i fi stabilită o pedeapsă mai aspră, potrivit art. 264 alin. (4) Cod penal în coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Totodată, inculpatul a fost anterior condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat la amendă în mărime de 400 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Ulterior, la 08.05.2017 inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 al. (4) Cod penal, din nou conducând mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică, astfel fiind dovedit că acesta nu a conștientizat pe deplin faptele comise, comportamentul lui demonstrând elocvent incorectitudinea aplicării pedepsei nonprivative de libertate or, acesta a comis repetat o infracțiune ce prejudiciază securitatea traficului rutier, fiind în stare de ebrietate și care s-a soldat cu decesul părții vătămate.

Mai mult, după comiterea infracțiunii, inculpatul a părăsit locul accidentului rutier, fără a acorda primul ajutor părții vătămate.

Este incorectă aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei față de inculpat or, acesta anterior a fost condamnat la pedeapsă nonprivativă de libertate pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, însă a comis repetat o infracțiune, la fel, fiind în stare de ebrietate la conducerea unui izvor de pericol sportiv, apoi a părăsit locul accidentului rutier.

Or, concluzia instanței de fond că corijarea inculpatului este posibilă prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal este greșită și neîntemeiată, urmând a fi exclusă, iar pedeapsa aplicată inculpatului, luând în calcul urmările prejudiciabile produse - decesul persoanei și faptul că anterior inculpatul a comis o infracțiune similară, nu este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă.

Astfel, corectarea inculpatului poate fi atinsă doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate, care ar duce la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

La aplicarea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76-78 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune gravă și a recunoscut integral vinovăția, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, că a părăsit locul accidentului rutier, iar în urma acțiunilor sale prejudiciabile a survenit decesul unei persoane, că acesta anterior a fost judecat pentru comiterea unei infracțiuni similare, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, se caracterizează pozitiv, că a achitat cheltuielile de înmormântare succesorului părții vătămate, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, în calitate de circumstanțe atenuante fiind reținute căința sinceră și existența a doi copii minori la întreținere.

Totodată, instanța de fond greșit a reținut în privința inculpatului circumstanța agravantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate, deoarece circumstanțele agravante prevăzute de art. 77 Cod penal au un caracter exhaustiv, iar dacă acestea sunt prevăzute la articolele corespunzătoare în calitate de semne ale acestor componente de infracțiuni, ele nu pot fi considerate concomitent drept circumstanțe agravante.

Prin urmare, pedeapsa privativă de libertate este corectă și suficientă pentru restabilirea echității sociale a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin acțiunile inculpatului, aceasta fiind una aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul pedepsei penale.

În același timp, potrivit art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, iar conform art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Deci, fiind dispusă expertiza de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzării, plățile necesare pentru efectuarea expertizei în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții, gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză vor fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat, prin prisma prevederilor art. 143 Cod de procedură penală.

Conform art. 34 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale nr. 1086-XIV din 23 iunie 2000, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt achitate din bugetul de stat, cu excepția cazurilor când aceasta se solicită de către părțile la caz.

Or, cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale judiciare nr. 61 din 06.06.2017, expertizei judiciare nr. 176 din 22.06.2017, expertizei nr. 34/12/1-3788 din 12.07.2017 sunt cheltuieli de efectuare a urmăririi penale și sunt trecute în contul statului, iar normele procedurale nu prevăd achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză obligatorie, de vreme ce sarcina probațiunii îi revine părții acuzării.

Astfel, urmează a fi respinsă cererea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 26.898 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, ca fiind neîntemeiată.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii în partea ce ține de cheltuielile judiciare și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat că instanța de apel, contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14, 397 pct. 5) Cod de procedură penală, a ignorat faptul că cheltuielile judiciare în sumă de 26.898 lei, suportate la efectuarea expertizelor, urmau a fi încasate de la inculpat în beneficiul statului, în conformitate cu art. 227-229 Cod de procedură penală, care statuează obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, deoarece săvârșirea unei infracțiuni atrage desfășurarea urmăririi penale și judecarea cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, iar obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine acestuia, chiar dacă partea vătămată a determinat, prin cerere, producerea unor cheltuieli. Totodată, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de instanța de fond.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

5.1. Avocata Olga Ciobanu și inculpatul, la fel, au declarat recurs, în care solicită casarea deciziei adoptate și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenții au indicat că instanța de apel ilegal a individualizat pedeapsa aplicată inculpatului or, deși, acesta a comis fapta în stare de ebrietate, urmau a fi luate în considerare și apreciate just împrejurările cauzei, și anume că inculpatul la momentul producerii accidentului a coborât din automobil pentru a acorda primul ajutor pietonului lovit și nu a avut intenția de a se eschiva de la răspundere, astfel că, conștientizându-și acțiunile și asumându-și urmările faptelor sale, a revenit la locul accidentului, după ce a fost acasă pentru a lua actele necesare.

Instanța de apel a omis să dea o calificare corectă acțiunilor inculpatului, stabilindu-i o pedeapsă mult prea ostilă și injustă, deoarece pedeapsa sub formă de închisoare cu executare contravine principiului individualizării pedepsei, precum și principiului umanismului, în cazul în care acesta a acordat primul ajutor persoanei accidentate și a fost prezent la locul accidentului pentru identificare și suportarea consecințelor faptelor sale.

Mai mult, inculpatul a suportat cheltuielile pentru înmormântarea părții vătămate decedate, reparând benevol prejudiciul cauzat prin infracțiune. Acesta

regretă cele întâmplate și va purta tot restul vieții suferința și zbuciumul acelei nefericite întâmplări.

Astfel, instanța de fond legal și întemeiat a reținut în calitate de circumstanțe atenuante faptul că inculpatul și-a recunoscut vina, s-a implicat activ în investigarea infracțiunii la faza de urmărire penală, s-a căit sincer de cele întâmplate și a contribuit benevol cu ajutor material, corect stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării.

Instanța de apel a omis să dea o justificare legală faptului că inculpatul este caracterizat pozitiv, că are doi copii minori la întreținere, fiind unicul întreținător al familiei sale, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia fiind posibilă și fără privare de libertate.

Totodată, instanța de apel a admis neîntemeiat apelul declarat, fiind reținute alegațiile nefondate ale acuzării că inculpatul anterior a fost condamnat, atribuindu-i abuziv circumstanța agravantă, fiind omis că, potrivit art. 111 Cod penal, antecedentele penale ale acestuia sunt stinse.

Prin urmare, instanța de apel, ignorând prevederile art. 90 Cod penal, a interpretat eronat și divergent circumstanțele cauzei și, constatând în decizia adoptată prezența condițiilor necesare pentru a fi aplicată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, a emis un dispozitiv divergent și contradictoriu, ceea ce ridică suspiciuni relevante asupra temeiniciei și legalității acestei decizii.

În același timp, instanța de apel incorect a reținut în calitate de circumstanță agravantă faptul că anterior inculpatul a fost condamnat, considerând ca fiind imposibilă corectarea acestuia pe calea suspendării condiționate a pedepsei or, din comportamentul lui nu rezultă săvârșirea infracțiunii în mod premeditat, fiind evidentă atitudinea responsabilă a acestuia, împrejurări care în cumul, condiționează posibilitatea reeducării inculpatului fără privarea lui de libertate, pedeapsa închisorii fiind o măsură excepțională ce urmează a fi aplicată în cazul în care nu există nici o șansă de corectare pe altă cale.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu respectivele circumstanțe invocate în recursul ordinar al procurorului, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind chestiunea cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu

prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 1), 2), alin. (2) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții, gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, iar plata acestor expertize judiciare se face din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legale a părții vătămate urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat.

Pe lângă aceasta, instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, înăsprind-o la apelul procurorului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform cărora la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Or, pedeapsa aplicată inculpatului de către instanța de apel coroborează cu împrejurările că în cazul în care inculpatul a comis o infracțiune din imprudență, dar gravă, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și tamponând victima care mergea regulamentar pe trotuar, soldată cu consecințe ireparabile - decesul unei persoane, pentru care legea prevede închisoare de la 4 la 8 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani, chiar și în prezența circumstanțelor atenuante indicate de instanțe și apărare, cât și judecării cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală (*pct. 2., 4., 5.1. din decizie*), suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii aplicate inculpatului, conform prevederilor art. 90 Cod penal, ar reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub

aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Soluția instanței de apel privind înăsprirea pedepsei aplicate inculpatului este conformă și jurisprudenței naționale, potrivit căreia recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică (pct. 35, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 13 din 16.12.2013, „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești”). În același timp, instanțele urmează să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave (pct. 17 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 8 din 11.11.2013, Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale).

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (pct. 4. din decizie).

În același timp, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5., 5.I. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare și a pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2), instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare și a pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea și apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile ordinare au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 4. – 5., 5.I. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova).

Pe lângă aceasta, conform art. 420 alin. (4), 427 alin. (2) Cod de procedură penală, nu poate fi atacată cu recurs sentința în privința căreia inculpatul nu a folosit calea apelului. În recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

În sensul vizat, se reține că argumentele specificate în recursul ordinar al avocatului și inculpatului (pct. 5.1. din decizie) că „...inculpatul la momentul producerii accidentului a coborât din automobil pentru a acorda primul ajutor pietonului lovit și nu a avut intenția de a se eschiva de la răspundere, astfel că, conștientizându-și acțiunile și asumându-și urmările faptelor sale, a revenit la locul accidentului, după ce a fost acasă pentru a lua actele necesare..., instanța de apel a omis să dea o calificare corectă acțiunilor inculpatului...” nu au fost invocate și în apel, nefiind în genere utilizată de către apărare această cale de atac, inculpatul acceptând sentința de condamnare în partea vizată, deci, nu au niciun suport juridic (pct. 2. - 5.1. din decizie).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că decizia contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatului i s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursurile de pe rol sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, de avocata Olga Ciobanu și inculpatul Cociug Dumitru XXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 iunie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun